

Dne 20. února 1952.

Vyhotoveno 2x.

Protokol o výpovědi,

s obviněným,

Ladislavem KURTAČEM, nar. 29. října 1921 v Podbělích, okr. Trstěná, posledně ve funkci jako předseda ÚNV v Bratislavě, ženatý s manželkou Eva Poláková, otec dcery ve stáří 5 let, syn +Karla a +matky Krýdy Bergerové, absolvent reálného gymnasia s maturitou, údajně nemajetný, bez vyzn. Posledně bytem Bratislava, Bartonova 1.

Jmenovaný byl obeznámen s předmětem výslechu a po napomenutí k udání pravdy vypovídá.

Ve Vaší funkci, když jste byl zaměstnán na předsednictvu sboru povereníků v Bratislavě, jste měl na starosti celé organisování programu na "Děvínské oslavy v r. 1949. Uveďte k tomu všechny souvislosti!

V roce 1949 jsem měl na starosti jako přednosta úřadu předsednictva sboru povereníků, organisovat vládní návštěvu při příležitosti Děvínských oslav.

Před návštěvou vládní delegace jsem vypracoval spolu s dr. ČIČMAŇCEM, přednostou kanceláře SNR, program této návštěvy. Konkrétně si pamatuji že příjezd vládní delegace byl 4 a nebo 5 července odpoledne.

Po přivítání byla delegace pohoštěna v budově sboru povereníků. Zde se podávaly nějaké studené nápoje. Potom ještě v ten den, bylo otevření tunelu pod Bratislavským hradem a Slovenské cesty.

Večer téhož dne byla soukromá večeře předsedy a ještě úzký kruh funkcionářů v budově sboru povereníků. Ostatní členové vládní delegace večeřeli v hotelu CARLTON. Pamatuji si, že byl hotel CARLTON vyhrazen pro celé Děvínské oslavy jenom pro oficiální hosty Děvínských oslav.

Čell, schválil a podepsal

Ladislav Kurtač

Pokračování v protokole o výpovědi s obviněným Ladislavem KURTÁKEM.

Byl předseda vlády Z á p o t o c k ý přítomen nějaké recepci a nebo soukromé večeři v CARLTONE ?

To nemohu přesně říci, zda byl předseda vlády přítomen nějaké hostiny v CARLTONE. Celkem se tam vládní delegace zdržela 3 dny. Jednoho dne odpoledně přijeli, na druhý den byli na obědě v budově SNR. Byl zde předseda vlády Z á p o t o c k ý a zase jenom úzký kruh funkcionářů. Ostatní byli na obědě v CARLTONE. Poslední den návštěvy, pokud si pamatuji, byl předseda vlády v budově sboru povereníků. Oficiální hostina nebyla a tudíž předseda vlády se stravoval v budově Sboru povereníků.

Kde byly pořádány večeře ?

Určitě vím, že ten den, když přijela vládní delegace byla večeře na sboru povereníků, v bytě předsedy vlády. Dále vím přesně, že se předseda vlády zúčastnil večeře v poslední den návštěvy také ve všech místnostech předsednictva sboru.

Druhý den si přesně nepamatuji, Myslím, že byla večeře také v bytě předsedy vlády. Ale také CARLTON v tento ~~druhý~~ den nevylučuji. Mohla být i zde večeře.

O tomto programu by mohl dáti informace dr. Vladimír ČIČMANĚC, Albína CHRAPOVÁ tajemnice dr. HUSÁKA, ŠUTOVCOVÁ Marie, která byla mojí tajemnicí, dr. Gustav PALÁŠTY, který byl v této době tajemník HUSÁKA. Pokud je mě známo, tak i tento program samotný musí být ve stole přednosta úřadu na sboru povereníků, protože i předcházející programy byly tam ukládány.

Jakou úlohu v těchto přípravách na Děvínské oslavy měl Váš zaměstnanec Antonín MAČUGA ?

Pokud si pamatuji, byl MAČUGA spolupracovníkem ve skupině osob, které měly na starosti jednotlivé úseky. Konkrétně si pamatuji, že MAČUGA měl obstarati k uvítání květiny.

Vyhotovoval Vám Mačuga nějaké seznamy a nebo program Děvínských oslav?

Pokud vím, samotný program psala ŠUTOVCOVÁ a potom se rozmnožoval.

Četl, schválil a podepsal Ladislav Kurták

Pékračování v protokole o výpovědi s obviněným Ladislavem KURTÁKEM.

Každý člen vládní delegace dostal tento program, aby věděl, co bude následovat. My jsme jej rozmnožovali asi 30 nebo 40 x.

Také seznamy osob, které se oslav zúčastní/členové vládní delegace/ psala ŠUTOVCOVÁ a nebo KUČEROVÁ, zaměstnaná v sekretariátě dr. HUSÁKA.

Nevylučuji, že by MAČUGA nemohl s některou ženou, která psala tyto seznamy a nebo program Děvínských oslav spolupracovat.

Uvedl jste, že v první den návštěvy vládní delegace byla v budově sboru pověřených. Stalo se tam něco neobvyklého ?

V tento první den se hostina konala v pořádku. Až potom, při poslední recepci v budově sboru pověřených, navštívil naši budovu pplk. ILČÍK který byl krajským velitelem Stb v Bratislavě. Mě potkal v místnosti a ptal se na ŠUTOVCOVOU. Informoval mě o tom, že má hlášení, že na předsedu vlády má být spáchán atentát, který má provést ŠUTOVCOVÁ. Já jsem mu odpověděl, že to pokládám za hloupost, ale že je třeba jí sledovat. Při této rozmluvě byl přítomen také SEDMÍK, který byl na bezpečnostním odboru a byl na recepci jako host. Pokud vím, bylo zařízeno sledování ŠUTOVCOVÉ a na stůl předsedy vlády byly dávány plné, zazátkované láhve s vínem.

Je Vám známo, proč byl Antonín MAČUGA zatčen ?

Já vím okolnosti, za kterých MAČUGA šel na národní bezpečnost.

Druhý den vládní návštěvy ráno přišel za mnou do mé kanceláře MAČUGA, který jak jsem pozoroval byl rozčilený a dal mě na stůl pět a nebo 6 dopisů, o kterých mě hovořil, že jsou protistátního obsahu.

Požádal mě, abych tyto dopisy přečetl a co má s nimi dělat, že jsou to dopisy s Ameriky a že je měl doma. Já jsem asi dva dopisy přečetl a usoudil jsem, že jsou to listy, které pojednávají a rodinných věcech až na jeden, ve kterém byla zmínka o tom, že oni se tam modlí za TISU a aby se i zde za TISU modlili. MAČUGOVI jsem říkal, že na těchto dopisech nevidím ničeho závadného. MAČUGA mi však neustále tvrdil, že jsou protistátního obsahu a proto jsem mu řekl, že v tom případě je jeho povinnost, aby je odevzdal bezpečnostním orgánům a vysvětlil jim, v čem spočívá jejich protistátnost. Na to se MAČUGA ihned rozhodl odejít na Stb a ty dopisy tam odevzdat. Odešel, ale za krátký

byl schválen a podepsal Ladislav Kurták

Pokračování v protokole o výpovědi obviněného KURTÁKA Ladislava.

čas se vrátil s tím, že nemá sebou osobní průkaz, abych mu vydal potvrzení, kterým by se mohl na Stb prokázat. Toto potvrzení jsem mu vystavil tak, že je zaměstnancem Sboru povereníků. S tímto potvrzením MAČUGA odešel, ale opět za malou chvíli se vrátil a uváděl, že toto potvrzení nestačí, protože na něm není jeho fotografie. Zeptal jsem se MAČUGY, kde má občanskou legitimaci, na což mě odpověděl, že jí zapoměl doma, že se pro ní nechce vrátit, neboť že se pohádal se svým bratrem, že se potkal na ulici s nějakým člověkem a že je to strašná věc. Žádal mě, abych někoho ze zaměstnanců poslal s ním na Stb, kteří by potvrdili jeho totožnost. Vyhověl jsem jeho přání a poslal jsem s ním ŠUTOVCOVOU a PODOLSKOU, obě dvě úřednice sboru povereníků. Pamatuji se, že jsem oběma úřednicím řekl, že MAČUGA nemá legitimaci a tak aby s ním šly na Stb, kde by potvrdili totožnost MAČUGY. Od této doby se již MAČUGA do úřadu nevrátil.

Za nějaký čas jsem se dozvěděl od OKÁLIHO - povereníka vnitra, že MAČUGA měl na Stb oznámit, že při návštěvě předsedy vlády na Děvínských oslavách měl být na něho spáchán atentát / na předsedu vlády /, který jsem měl já připravovat. Když jsem se toto od OKÁLIHO dozvěděl, navštívil jsem HUSÁKA, kterému jsem tuto sdělil a žádal jsem ho, aby tato věc byla urychleně vyšetřena, protože jsem měl za několik dnů organisovat cestu presidenta republiky na oslavy Slovenského národního povstání. HUSÁK to vzal na vědomí s tím, že to dá přísně vyšetřit,

Dále jsem o této věci mluvil s Mikulášem HORSKÝM - přednosty pasového odd. povereníctva vnitra, který mi doporučil, abych tuto celou věc oznámil na ÚV-KSS VALÁŠKOVI a požádal ho též o urychlené vyšetření. Toto jsem také učinil.

Později jsem mluvil se SEDMIKEM, který mi oznámil, že MAČUGA je chotomyslný a že jeho výpověď je také tak posuzována.

Mluvil jste někdy o tomto případě MAČUGY ještě s jinou osobou, než s těmi, které jste uvedl ?

O této věci jsem mluvil s MAČUGOVOU sestrou, která mě navštívila v mé kanceláři v úřadě. Myslím, že jsem jí oznámil okolnost, za kterou MAČUGA na Stb odešel a jak si pamatuji, přímo jsem ji dopo-

čel, schválil a podepsal Ladislav Kurták

Pokr. čování v protokole o výpovědi obviněného KURTÁKA Ladislava.

ručil na Stb, kde jí podají podrobnější informace. Sestra MAČUGY byla za mnou v úřadě asi dvakrát.

Když jsem o MAČUGOVĚ záležitosti mluvil s HORSKÝM, byl též přítomný Vladimír BACHNÁR - zaměstnanec poverenictva vnitra.

Co je vám známo o dr. PETRÁSOVI a jaké byly vaše styky s ním ?

O dr. PETRÁSOVI je mi známo, že byl po dobu okupace exponovaný nacisty a mám dojem, že sloužil jako voják u " SS ". Tyto okolnosti o dr. PETRÁSOVI jsem se dozvěděl od dr. HUSÁKA, když jsem s ním projednával otázku personálního obsazení nakladatelstva OBRODA. To bylo v květnu a nebo v červnu 1949. V tu dobu jsem dostal od dr. HUSÁKA pokyn, abych zařídil propuštění dr. PETRÁSE a některých dalších osob z nakladatelství OBRODA. Tento pokyn HUSÁKA jsem splnil tak, že jsem na jednatelské radě uvedeného nakladatelství, propuštění uvedených osob prosadil.

S dr. PETRÁSEM jsem se vůbec nestýkal, až teprve po jeho propuštění z nakladatelství OBRODA mě dr. PETRÁS sám vyhledal na úřadě SP a žádal mě, aby jeho propuštění bylo zrušeno. Při této příležitosti mi předložil celou řadu dokumentů o jeho spolehlivosti. Já jsem odmítl PETRÁSOVU intervenci, protože jsem dostal příkaz PETRÁSE propustit. PETRÁS odešel ode mně s tím, že mi vyhrožoval, že budu také jednou v takové situaci jako on. Toto bylo moje jediné střetnutí s dr. PETRÁSEM.

Máme zjištěno, že na vašem úřadě byla vystavována státní spolehlivost pro dr. PETRÁSE. Uveďte jakým způsobem jste mu tento doklad vystavil !

Úřad sboru povereníků nebyl oprávněn vydávat jakýkoliv doklad o státní spolehlivosti. Já sám, jsem nikdy takovýto doklad na úřadě sboru povereníků nevydával, ani jsem nikdy nikde neintervenoval za PETRÁSE, protože jsem ho ani neznal do doby, když mě navštívil. Připouštím, že snad by někdo mohl podávat žádost přímo na HUSÁKA s tím, aby mu byla vydaná spolehlivost. Pokud si pamatuji, takovéto případy se mohly státi, protože i v případech bytových takovéto žádosti k nám chodily. Vždy tyto věci, jsme postupovali příslušnému úřadu.

Cell, schválil a podepsal Ladislav Kurták

Pokračování v protokoleo výpovědi s obviněným Ladislavem KURTÁKEM.

Navštěvoval někdy dr. PETREAS u Vás na úřadě MAČUGU ?

To mě není známo. Nikdy jsem ho tam neviděl, mimo toho, když přišel za mnou. U nás se psaly návštěvní lístky ve vrátnici, podle kterých je možno návštěvu určit.

Říkal jste něco o MAČUGOVĚ případu ŠUTOVCOVÉ ?

Já se na to nepamatuji, ale připouštím, že jsem jí něco o tom říkal. Mohl jsem jí hovořiti, že MAČUGA uváděl, že měl býti spáchán atentát na předsedu vlády.

Chcete ještě něco dodat ?

Dozvěděl jsem se na ÚNV v Br., že dr. LECHKÝ intervenoval za PETRÁSE aby dostal státní občanství. Protokol skončen, přečten, schválen a podepsán .

Ml. Vyšetřující pracovník:

ppa. Jovanický
ppa. Baumá

Vyslýchaný :

Ladislav Kurták

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍHO SLUŽBY
Zrušen stupeň utajení
ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 121/2000 Sb.